

Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí

Zápis z 10. jednání pracovní skupiny pro životní prostředí (PS ŽP)

Termín jednání: 22.01.2018

Místo jednání: Krajský úřad Jihomoravského kraje, místnost č. 240

Účastníci jednání: viz prezenční listina

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

Program jednání:

1. Zahájení
2. Zpráva z jednání RSK JMK
3. Staré ekologické zátěže na území JMK s uzavřenou ekologickou smlouvou
4. Různé:
 - a. Odvody za vynětí ze zemědělského půdního fondu (ZPF) pro stavbu vodních děl VD
 - b. Dlouhodobý úkol PS – Voda v krajině na území JMK
5. Schválení termínů zasedání pracovní skupiny v roce 2018
6. Závěr

1. Zahájení

- Ing. František Havíř, garant pracovní skupiny (PS), přivítal všechny přítomné a představil program jednání. Jednání bylo zahájeno ve 13:00 hodin.

2. Zpráva z jednání RSK JMK – informace sdělil Ing. František Havíř

RSK JMK přijala doporučená usnesení PS z minulého jednání (požadavek, aby podmínkou poskytnutí dotace z OPŽP bylo srážení fosforu, případně III. stupeň čištění, a dále pak navýšení alokace na stavby kanalizačních sítí v ČR). Navrhovaná usnesení byla zformulována do dopisu a poslána ministroví životního prostředí (MŽP) – panu Mgr. R. Brabcovi. V odpovědi z MŽP bylo sděleno, že v oblasti kanalizací a ČOV probíhá aktuálně 71. výzva s termínem ukončení příjmu žádostí 18.01.2018 – s ohledem na zbývající volné prostředky se bude jednat o poslední výzvu pro individuální projekty. V oblasti eutrofizace byly v programovém období vyhlášeny celkem dvě výzvy (38. a 72. výzva). V 38. výzvě nebyl předložen žádný projekt, také z důvodu změn legislativy v oblasti snížení limitů fosforu a poplatkové povinnosti došlo v 72. výzvě ke snížení alokace na 50 mil. Kč. V programovém období se již s další výzvou na odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami nepočítá.

3. Staré ekologické zátěže na území JMK s uzavřenou ekologickou smlouvou – informace

Mgr. Eva Moučková a Ing. František Havíř

Při privatizaci byly podniky privatizovány dvěma způsoby:

- 1) Nabyvatel zaplatil celou hodnotu podniku a stát se zavázal odstranit ekologickou zátěž.
- 2) Nabyvatel zaplatil cenu za hodnotu podniku sníženou o ekologickou újmu, s tím, že ekologickou zátěž odstraní za vlastní prostředky.

V prvním ze zmíněných případů jsou mezi Ministerstvem financí (dříve FNM ČR) a nabyvateli privatizovaných podniků uzavřeny smlouvy o úhradě nákladů vynaložených na vypořádání ekologických závazků vzniklých před privatizací - tzv. ekologické smlouvy. Nabyvatelům byla vydána

Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí

rozhodnutí¹, podle kterých musí v určeném termínu odstranit starou ekologickou zátěž. Pokud nebudou naplněny podmínky předmětných rozhodnutí, hrozí nabyvatelům sankce, přesto, že zajištění finančních prostředků je na straně státu.

Současný stav ekologických smluv v JMK:

- 1) U čtyř lokalit byly dosaženy limity sanace a sanace byla zdárně ukončena.
- 2) Ve dvou případech sanační práce probíhají dle schváleného projektu.
- 3) V jednom případě byly sanační práce pozastaveny a nabyvatel odstoupil od ES a sanaci má zájem řešit prostřednictvím dotačního titulu z OPŽP.
- 4) 3 lokality se SEZ jsou z důvodu vysoké priority zařazeny Ministerstvem financí do seznamu priorit zadávání veřejných zakázek na odstranění SEZ v areálech nabyvatelů privatizovaného majetku ve střednědobém výhledu pro rok 2018 a 2019; sanační práce nebyly zahájeny z důvodu nepřidělení finančních prostředků.
- 5) U dalších 6 lokalit se SEZ v JMK do dnešní doby nedošlo k zahájení sanačních prací, ačkoliv mají řádně uzavřenou ES a nabyvatelům je rozhodnutím uloženo opatření k nápravě závadného stavu, tj. odstranění staré ekologické zátěže; lokality zatím nebyly zařazeny Ministerstvem financí do seznamu priorit zadávání veřejných zakázek na odstranění SEZ v areálech nabyvatelů privatizovaného majetku.

Konkrétní specifikace lokalit se jmenným výčtem dotčených nabyvatelů viz příloha č. 1.

Jihomoravský kraj nedisponuje dalšími informacemi týkající se zejména finanční náročnosti sanačních zásahů u jednotlivých lokalit, ale ve většině případů se jedná o desítky až stovky milionů korun.

Na závěr lze konstatovat, že nabyvatelé, vlastníci lokality se SEZ a uzavřenou ES, u kterých zatím sanace, resp. řešení opatření k nápravě závadného stavu nebylo započato, jsou ve velmi problematické situaci, neboť tím, že finanční náklady sanace mají mít řešeny prostřednictvím ekologické smlouvy, nemohou tak v současné době dosáhnout na žádný dotační titul, např. z OPŽP.

K výše uvedené problematice proběhla mezi členy PS diskuze. Následně byla schválena dvě usnesení – viz příloha č. 2 – bod 1. a), b).

4. **Různé**

a. **Odvody za vynětí ze zemědělského půdního fondu (ZPF) pro stavbu vodních děl VD – Ing. Petr Illek**

V návaznosti na vznesený dotaz starosty obce Vedrovice – pana Richarda Janderky – se PS zabývala problematikou poplatků za vynětí ze ZPF v případě staveb VD. K předmětné problematice byla přednesena prezentace, která představila

1) Legislativní rámec (zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, specificky pak část V odnětí půdy ze ZPF § 9, dále omezení působnosti tohoto zákona zákonem 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a další). **2) a shrnula problematiku** – vodní plochy, které nejsou řešeny v rámci ÚSES a plánu společných zařízení (v pozemkových úpravách) vyžadují souhlas k odnětí zemědělské půdy ze ZPF. Více informací k odvodům za odnětí zemědělské půdy v **příloze č. 3**. V rámci diskuze byly mj. představeny konkrétní příklady z praxe. V návaznosti na debatu byla domluvena distribuce přílohy členům PS, a to společně s rozeslaným zápisem z jednání.

¹ Rozhodnutí, dle § 42 odst. 2 vodního zákona – uložení opatření k nápravě, vydáno ČIŽP, v rozhodnutí stanoveny cílové limity pro konkrétní lokalitu.

Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí

b. Dlouhodobý úkol PS – Voda v krajině na území JMK – Ing. František Havíř

S ohledem na vymezené dlouhodobé cíle se pracovní skupina v předposledním bodě jednání zabývala otázkou kvality vody a problémy, které jsou s tímto spjaty v rámci území JMK.

1) V rámci uvedení do problematiky bylo shrnuto procentuální rozdělení ploch v JMK;

2) Dále pak struktura ZPF (82,77 % tvoří kultura orná, vinice 4,26 %,...);

3) Rozdělení půd dle zranitelnosti (sucho, eroze);

4) Koncepční dokumenty (*I. Usnesení vlády č. 620 z 29. 7. 2015 a materiál III. Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody, II. „Strategie k realizaci opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“, materiál MZe, III. Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (UV č. 528 z 24. 7. 2017), IV. Výsledky výzkumného projektu VÚV T.G.M. „Podpora dlouhodobého plánování a návrhu adaptačních opatření v oblasti vodního hospodářství v kontextu změn klimatu“ V. Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (Adaptační strategie – UV č. 861 z 26.10.2015), VI. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (UV č. 34 z 16.01.2017), VII. Plány povodí, zejména pak národní plány povodí - některé obecné listy opatření z nich ukládají zcela konkrétní úkoly pro řešení sucha, omezení eroze půdy, atd., VIII. Generel vodního hospodářství krajiny, IX. AdaptaN, X. UrbanAdapt);*

5. Specifikace problémů spjatých s vodou v JMK , připomínky, diskuze a navrhovaná usnesení k předmětné problematice (viz k tomuto bodu jednání **příloha č. 4 Voda v JMK**). Z navrhovaných usnesení byla odsouhlasena usnesení 2. a) – 2. h). Přijatá usnesení jsou vzhledem ke svému rozsahu uvedena **v příloze č. 2**. Problematika vztahující se k navrhovanému usnesení č. 2. i) bude projednána na příštím jednání PS.

5. Schválení termínů zasedání pracovní skupiny v roce 2018

S ohledem na termíny jednání RSK JMK odsouhlasila PS tyto termíny příštích jednání:

04.06.2018 (pondělí),

03.09.2018 (pondělí).

6. Závěr

Ing. František Havíř poděkoval za účast na jednání PS a diskuzi. Jednání PS bylo ukončeno v 15:25 hodin.

Přílohy:

Příloha č. 1 - Lokality se SEZ a uzavřenou ES v JMK - Mgr. Eva Moučková

Příloha č. 2 - Usnesení PS

Příloha č. 3 - Vodní plochy vs. odnětí zemědělské půdy ze ZPF a odvody

Příloha č. 4 - Voda v JMK (RSK)

Zapsal: Vojtěch Kasina, v.r.

Schválil: Ing. František Havíř, v.r.
garant pracovní skupiny